

ətrafımıza yağdır. Allahım, təpələrə, dağlara, bağ-
lara, yamaqlara, vadilərə və ağac bitən yerlərə
(yağdır)! Yağış kəsdi və biz günəşli havada (gəziş-
mək üçün) bayıra çıxdıq.¹

Əbu Hüreyrə ؓ belə rəvayət edir ki, “Mən
müşrik olan anamı İslama dəvət edirdim. Bir gün
yenə onu dəvət etdikdə Peyğəmbər ﷺ haqqında
nalayiq sözlər dedi. Mən ağlaya-ağlaya Peyğəm-
bərin ﷺ yanına gəlib dedim: “Ey Allahın elçisi!
Mən anamı İslama dəvət edirdim. O, bunu inkar
edib sənin haqqında nalayiq sözlər dedi. Allaha
dua et ki, Əbu Hüreyrənin anasına hidayət ver-
sin!” Peyğəmbər ﷺ dedi: “Allahım, Əbu Hüreyrə-
nin anasına hidayət ver!” Mən Peyğəmbərin ﷺ
duasından sonra sevincək evə qayıtdım. Qarıya
çatdıqda anamın ayaq səslərini eşitdim. O, mənə
yerimdə durmağı əmr etdi. Sonra çimib (qüsl
edib), paltarını geyib qapını açıb mənə dedi: “Ey
Əbu Hüreyrə! Şəhadət verirəm ki, Allahdan başqa
(ibadətə layiq olan) ilah yoxdur və Muhəmməd də
onun qulu və elçisidir!” Mən sevincimdən ağlaya-
ağlaya Peyğəmbərin ﷺ yanına gəlib ona dedim:
“Ey Allahın elçisi! Muştuluğumu ver, Allah sənin
duanı qəbul etdi və Əbu Hüreyrənin anasına hi-
dayət verdi...”²

¹ əl-Buxari, 1013.

² Müslim, 6346.

Mərhəmətli, Rəhmli Allahın adı ilə!

MÜQƏDDİMƏ

Həqiqətən, şükür və tərif yalnız Allaha məx-
susdur! Biz Ona həmd edir, Onu köməyə çağırır,
Ondan bağışlanma və bizi doğru yola yönəltməyi
diləyir, nəfsimizin şərindən və pis əməllərimiz-
dən qorunmaq üçün yalnız Ona pənah aparırıq.
Allah kimə hidayət verərsə, o, doğru yolda olar,
kimi azdırarsa, onu doğru yola yönəldən tapıl-
maz. Mən şahidlik edirəm ki, Allahdan başqa
ibadətə haqqı olan məbud yoxdur, Onun şəriki
yoxdur və şahidlik edirəm ki, Muhəmməd Onun
qulu və elçisidir.

**“Ey iman gətirənlər! Allahdan Ona layiq olan
tərzdə qorxun və ancaq müsəlman olduğunuz
halda ölün!”¹**

**“Ey insanlar! Sizi tək bir candan xəlq edən,
onun özündən zövcəsini yaradan və onlardan
da bir çox kişi və qadın törədirib yer üzünə yayan
Rəbbinizdən qorxun! Adı ilə bir-birinizdən cür-
bəcür şeylər istədiyiniz Allahdan və qohumluq
əlaqələrini kəsməkdən çəkinin! Həqiqətən,
Allah sizə nəzarət edir”.²**

¹ Ali-İmran, 102.

² ən-Nisa, 1.

“Ey iman gətirənlər! Allahdan qorxun və doğru söz danışın ki, O, sizin əməllərinizi islah etsin və günahlarınızı bağışlasın. Kim Allaha və Onun Elçisinə itaət etsə, böyük bir uğur qazanar”.¹

Sonra isə məlumunuz olsun ki, Allahın adlarının və sifətlərinin doğruluğuna inanmaq Uca Allaha iman gətirməyin əsaslarından biridir. Allahın adını vasitə edib dua etmək ibadətdir: “Ən gözəl adlar Allahındır. Ona bu adlar vasitəsi ilə dua edin və Onun adları barəsində haqdan sapanları tərk edin. Onlar etdikləri əməllərin cəzasını alaçaqlar.”²

Allahın Qurani Kərimdə çəkilən adları.

1. Allah (əl-Bəqərə, 255);
2. əl-Əhəd (əl-İxlas, 1);
3. əl-Ə'la (əl-Ə'la, 1);
4. əl-Əkram (əl-Ə'ləq, 3);
5. əl-İläh (əl-Bəqərə, 163);
6. əl-Əvvəl (əl-Hədid, 3);
7. əl-Axir (əl-Hədid, 3);
8. əz-Zahir (əl-Hədid, 3);
9. əl-Batin (əl-Hədid, 3);
10. əl-Bari' (əl-Həşr, 24);

¹ əl-Əhzab, 70-71.

² əl-Əraf, 180.

ram və Səndən bir möcüzə olsun. Bizə ruzi ver, Sən ruzi verənlərin ən yaxşısısan!” Allah dedi: “Mən onu sizə endirəcəyəm. Amma *bundan* sonra aranızdan kafir olanlara ələmlərdən heç kəsə vermədiyim bir əzabı verəcəyəm.”¹

Ənəs rəvayət edir ki, Peyğəmbər cümə günü xütbə verərkən bir nəfər minbərin qarşısındakı qapıdan içəri daxil oldu və Peyğəmbərlə üzbəüz durub dedi: “Ey Allahın elçisi, mal-qara məhv oldu, yollar bağlandı, Allaha dua et ki, bizə yağmur endirsin.” Peyğəmbər əllərini (göyə) qaldırıb dedi: “Allahım, bizə yağmur endir! Allahım, bizə yağmur endir! Allahım, bizə yağmur endir!” Valahi, (həmin an) biz göydə nə bir bulud, nə bir bulud parçası, nə də başqa bir şey görürdük. Bizimlə Səl dağının arasında nə bir ev, nə də bir koma vardı. (Bu vaxt) dağın arxasından qalxanabənzər bir bulud göründü. O gəlib göyün ortasına çatdıqdan sonra (ətrafa) yayıldı və yağış yağmağa başladı. Vallahi, altı gün biz günəşi görmədik. Növbəti cümə günü Peyğəmbər xütbə verərkən (yenə) bir nəfər həmin qapıdan içəri daxil oldu və Peyğəmbərlə üzbəüz durub dedi: “Ey Allahın elçisi, mallar zay oldu, yollar bağlandı. Allaha dua et ki, yağışı dayandırın. Peyğəmbər əllərini (göyə) qaldırıb dedi: “Allahım! (Yağışı) üstümüzə deyil,

¹ əl-Maidə, 114-115.

Qəbul olan dualara misallar

“Nuh Bizə yalvarıb yaxardı. Biz *çağırışa* necə də gözəl cavab verənlik! Biz onu və ailəsini böyük sıxıntıdan qurtardıq. Təkcə onun nəslini qoruyub saxladıq.”¹

“İbrahim və İsmail dedilər: Ey Rəbbimiz! Onların içərisindən özlərinə elə bir elçi göndər ki, Sənin ayələrini onlara oxusun, Kitabı və hikməti onlara öyrətsin və onları *günahlardan* təmizləsin! Həqiqətən, Sən Qüdrətlişən, Müdriksən!”²

Allah İbrahim peyğəmbərin ﷺ duasını qəbul edib Muhəmmədi ﷺ peyğəmbər və elçi olaraq bütün bəşəriyyətə göndərdi. Buna dəlil: “Savadsızlara özlərindən elçi göndərən Odur. *Elçi* onlara *Allahun* ayələrini oxuyar, onları *pis əməllərdən* təmizləyər, onlara Kitabı və Hikməti öyrədən. Halbuki onlar əvvəllər açıq-aydın azğınlıq içində idilər.”³

“O zaman Musa öz xalqı üçün su istədikdə, Biz: “Əsanla daşa vur!” – dedik. *Daşdan* on iki çeşmə qaynayıb çıxdı. Hər qəbilə su içəcəyi yeri tanıdı.”⁴

“Məryəm oğlu İsa dedi: “Ey Allahım! Ey bizim Rəbbimiz! Bizə göydən bir süfrə endir ki, bizim həm birincimiz, həm də axırıncımız üçün bir bay-

11. əl-Bərr (ət-Tur, 28);
12. əl-Bəsir (əş-Şura, 11);
13. ət-Təvvab (əl-Bəqərə, 163);
14. əl-Cəbbar (əl-Həşr, 24);
15. əl-Hafiz (Yusif, 64);
16. əl-Həfiz (Hud, 57);
17. əl-Həsib (ən-Nisa, 6);
18. əl-Həfi (Məryəm, 47);
19. əl-Həqq (ən-Nur, 25);
20. əl-Mubin (ən-Nur, 25);
21. əl-Həkim (əl-Bəqərə, 163);
22. əl-Həlim (əl-Maidə, 101);
23. əl-Həmid (əl-Bəqərə, 267);
24. əl-Heyy (əl-Bəqərə, 255);
25. əl-Qəyyum (əl-Bəqərə, 255);
26. əl-Xəbir (ət-Təhrim, 3);
27. əl-Xaliq (əl-Həşr, 24);
28. əl-Xalləq (əl-Hicr, 86);
29. ər-Rauf (ət-Tövbə, 117);
30. ər-Rəhman (əl-Bəqərə, 163);
31. ər-Rəhim (əl-Bəqərə, 163);
32. ər-Rəzzaq (əz-Zariyat, 58)
33. ər-Rəqib (ən-Nisa, 1);
34. əs-Səlam (əl-Həşr, 23);
35. əs-Səmi' (əş-Şura, 23);
36. əş-Şakir (əl-Bəqərə, 158);
37. əş-Şəkur (əş-Şura, 23);
38. əş-Şəhid (Ali İmran, 98);

¹ əs-Saffat, 75-77.

² əl-Bəqərə, 129.

³ əl-Cumua, 2.

⁴ əl-Bəqərə, 60.

39. əs-Səməd (əl-İxlas, 2);
40. əl-Əlim (əl-Bəqərə, 32);
41. əl-Aziz (əl-Həşr, 23);
42. əl-Azim (əl-Bəqərə, 255);
43. əl-Afuv (əl-Həcc, 60);
44. əl-Alim (əl-Ən'am, 73);
45. əl-Ali (əl-Bəqərə, 255);
46. əl-Ğəffar (Ta ha, 82);
47. əl-Ğəfur (əl-Maidə, 101);
48. əl-Ğəni (əl-Bəqərə, 267);
49. əl-Fəttah (Səba, 26);
50. əl-Qadir (əl-Ən'am, 65);
51. əl-Qahir (əl-Ən'am, 18);
52. əl-Quddus (əl-Həşr, 23);
53. əl-Qədir (əl-Bəqərə, 20);
54. əl-Qərib (əl-Bəqərə, 186);
55. əl-Qəviy (əl-Ənfal, 52);
56. əl-Qəhhar (Yusif, 39);
57. əl-Kəbir (əl-Həcc, 60);
58. əl-Kərim (əl-İnfitar, 6);
59. əl-Lətif (əl-Ənam, 103);
60. əl-Mumin (əl-Həşr, 23);
61. əl-Mutəali (R'ad, 9);
62. əl-Mutəkəbbir (əl-Həşr, 23);
63. əl-Mətin (əz-Zariyat, 58);
64. əl-Mucib (Hud, 61);
65. əl-Məcrid (Hud, 73);
66. əl-Muhit (Fussilat, 54);

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَالْهَرَمِ وَالْفَسْوَةِ وَالْعَفْلَةِ وَالْعَيْلَةِ وَالذَّلَّةِ وَالْمَسْكِنَةِ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْفَقْرِ وَالْكَفْرِ وَالْفُسُوقِ وَالشَّقَاقِ وَالنَّفَاقِ وَالسُّمْعَةَ وَالرِّيَاءِ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الصَّمَمِ وَالْبِكْمِ وَالْجُنُونِ وَالْجَذَامِ وَالْبَرَصِ وَ سَيِّءِ الْأَسْقَامِ))

[Allahummə inni əuzu bikə minəl-aczi vəl-kə-səli vəl-cubni vəl-buxli vəl-hərəmi vəl-qəsvəti vəl-ğəfləti vəl-ayləti vəz-zilləti vəl-məskənəti və əuzu bikə minəl-fəqri vəl-kufri vəl-fusuqi vəş-şiqaqi vən-nifaqi vəs-sum-əti vər-riyai və əuzu bikə minəs-saməmi vəl-bəkəmi vəl-cununi vəl-cuzəmi vəl-bərəsi və seyyi-il-əsqami.]

“Allahum, acizlikdən, tənbellikdən, qorxaqlıqdan, paxıllıqdan, qocalıqdan, sərt olmaqdan, qəflətdən, ehtiyacdən, rüsvayçılıqdan, miskinlikdən, kasıbçılıqdan, kafirlikdən, asilikdən, ixtilafdən, nifaqdan, lovğalıqdan, riyakarlıqdan, karlıqdan, lallıqdan, divanəlikdən, cüzamdan, albinosluqdan və pis xəstəliklərdən Sənə sığınırım!”¹

((اللَّهُمَّ اجْعَلْ أَوْسَعَ رِزْقِكَ عَلَيَّ عِنْدَ كِبَرِ سِنِّي وَ انْقِطَاعِ عُمْرِي))

[Allahumməc'al əusəa rızıqkə aleyyə ində kibəri sinni vənqitai umri.]

“Allahum! Ən bol ruzini mənə qocaldıqda, ömrümün sonunda ver.”²

¹ Səhih əl-Cami, 1/407.

² Səhih hədislər silsiləsi, 1539.

“Allahım! Səni zikr etmək, Sənə şükür etmək və Sənə gözəl tərzdə ibadət etmək üçün mənə yardım et!”¹

((اللَّهُمَّ أَحْسَنْتَ خَلْقِي فَأَحْسِنْ خُلُقِي))

[Allahummə əhsəntə xalqi fə əhsin xuluqi.]

“Allahım! Sən məni gözəl biçimdə yaratdın. Əxlaqımı da gözəl et!”²

((اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرَائِيلَ، وَمِيكَائِيلَ، وَإِسْرَافِيلَ، فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ. اهْدِنِي لِمَا اخْتَلَفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ، إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ))

[Allahummə Rəbbə Cibrailə və Mikailə və İsrafilə fatiras-səməvati vəl-ard, Aliməl-ğaybi vəş-şəhadəti əntə təhkumu bəynə ibadikə fimə kənu fihi yəxtəlifun. İhdini liməxtulifə fihi minəl-həqqi bi iznikə innəkə təhdi mən təşau ilə sıratin mustəqim.]

“Cəbrailin, Mikailin və İsrafilin Rəbbi, göyləri və yeri yaradan, qeybdə və aşkarda olanı Bilən Allahım! İxtilafda olduqları şeylər barəsində bəndələrin arasında Sən hökm verirsən. Baş vermiş ixtilafda məni Öz iznidlə haqqa yönəlt! Həqiqətən, Sən istədiyini doğru yola yönəldirsən.”³

¹ əl-Hakim, 1/499.

² İrvəul-Ğalil, 1/115.

³ Muslim, 1/534.

67. əl-Musavvir (əl-Həşr, 24);
68. əl-MuqtədİR (əl-Qəmər, 55);
69. əl-Muqit (ən-Nisa, 85);
70. əl-Malik (əl-Fatihə, 4);
71. əl-Məliik (əl-Qamər, 55);
72. əl-Mövla (əl-Ənfal, 40);
73. əl-Muheymın (əl-Həşr, 23);
74. ən-Nasir (əl-Ənfal, 40);
75. əl-Vahid (əl-Bəqərə, 163);
76. əl-Varis (əl-Hicr, 23);
77. əl-Vasi (əl-Bəqərə, 115);
78. əl-Vədud (əl-Büruc, 14);
79. əl-Vəkil (Ali İmran, 173);
80. əl-Vəli (əl-Bəqərə, 257);
81. əl-Vəhhab (Ali İmran, 8);

Allahın hədislərdə varid olan adları.

82. əl-Cəmil (Muslim, 147-ci hədis);
83. əl-Cəvvad (Sahihul-cami, 1796-cı hədis);
84. əl-Həkəm (Əbu Davud, 4955-ci hədis);
85. əl-Həyiy (Əbu Davud, 1488-ci hədis);
86. ər-Rəbb (ət- tirmizi, 3579-cu hədis);
87. ər-Rəfiq (Muslim, 2593-cü hədis);
88. əs-Subbuh (Muslim, 487-ci hədis);
89. əs-Seyyid (Əbu Davud, 4806-cı hədis);
90. əş-Şafi (Muslim, 2191-ci hədis);
91. ət-Tayyib (Muslim, 1015-ci hədis);
92. əl-Qabid (Əbu Davud, 3451-ci hədis);

93. əl-Basit (Əbu Davud, 3451-ci hədis);
94. əl-Muqəddim (Muslim, 771-ci hədis);
95. əl-Muəxxir (Muslim, 771-ci hədis);
96. əl-Muhsin (səhih hədislər silsiləsi, 469);
97. əl-Mu'ti (əl-Buxari, 3116-cı hədis);
98. əl-Mənnan (Əbu Davud, 1495-ci hədis);
99. əl-Vitr (əl-Buxari, 6410-cu hədis);

Uca Allahın adları müəyyən bir ədədlə məhdudlaşmır. Bunu Peyğəmbərin ﷺ bu duası ilə əsaslandırmaq olar. Peyğəmbər ﷺ Uca Rəbbinə bu cür dua etmişdir: “Allahım! Mən Sənin qulunam, qulunun oğluyam, kənizinin oğluyam! Kəkilim (məni idarə etmək) Sənin əlindədir. Barəmdə verdiyin hökm yerinə yetəndir. Mənə yazdığın tale ədalətlidir. Sənə, Özünə verdiyin və ya Kitabında nazil etdiyin yaxud yaratdıqlarından kiməsə öyrətdiyin yaxud da Öz yanında olan qeyb elmində saxladığın Özünə aid olan hər bir adla yalvarıram ki, Qurani qəlbimin baharı və köksümün nuru et, üzüntümün aradan qalxması və kədərimin getməsi (üçün səbəb) et!”¹ Uca Allaha aid olan adları isə heç kəsin məhdudlaşdırılması, və ya əhatə etməsi mümkün deyil. Peyğəmbərin ﷺ *“Allahın doxsan doqquz – yüzdən bir əskik adı var, kim onları sadalasa Cənnətə daxil olar”* – kəlamına gəldikdə isə bu heç də Allahın adlarının bu ədədlə məhdud-

¹ Əhməd, 1/391. Albani bu hədisi “səhih” hesab etmişdir.

[Allahummə inni əuzu bikə ən uşrikə bikə və ənə ə'ləmu, və əstəğfirukə limə lə ə'ləmu.]

“Allahım! Bilə-bilə Sənə şərik qoşmaqdan Sənə sığınırım və bilmədiklərimə görə də Səndən bağışlanma diləyirəm!”¹

((اللَّهُمَّ اِنْفَعِنِي بِمَا عَلَّمْتَنِي وَعَلَّمْنِي مَا يَنْفَعُنِي وَزِدْنِي عِلْمًا))

[Allahummə-nfə'ni bimə alləmtəni və allimni mə yənfəuni və zidni ilmən.]

“Allahım! Öyrətdiklərinlə mənə fayda ver, fayda verəcək şeyləri mənə öyrət və elmimi artır!”²

((اللَّهُمَّ اِنِّي اَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا))

[Allahummə, inni əs-əlukə ilmən nafiən və rizqan tayyibən və əmələn mutəqəbbələn.]

“Allahım! Səndən faydalı elm, təmiz ruzi və məqbul əməl diləyirəm!”³

((اللَّهُمَّ حَاسِبِنِي حِسَابًا يَسِيرًا))

[Allahummə hasibni hisəbən yəsira.]

“Allahım, mənimlə çəkəcəyin haqq-hesabı yüngül et!”⁴

((اللَّهُمَّ اَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ، وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ))

[Allahummə ənni alə zikrikə, və şukrikə, və husni ibadətikə.]

¹ Səhih ət-Tərgib və ət-Tərhib, 1/19.

² Səhih ibn Macə, 1/47.

³ Səhih ibn Macə, 1/152.

⁴ əl-Hakim, 1/255.

“Allahum, günahımı bağışla, yaşadığım yeri genişlət və mənə verdiyin ruzini bərəkətli et!”¹

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْفَقْرِ وَالْقِلَّةِ وَالذَّلَّةِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أَظْلِمَ أَوْ أُظْلَمَ))

[Allahummə inni əuzu bikə minəl-fəqri vəl-qilləti vəz-zilləti və əuzu bikə min ən əzlimə əu uzləmə.]

“Allahum! Yoxsulluqdan, azlıqdan və zillətdən Sənə sığınırım. Habelə zülm etməkdən və ya zülmə məruz qalmaqdan Sənə sığınırım!”²

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ يَوْمِ السُّوءِ، وَمِنْ لَيْلَةِ السُّوءِ، وَمِنْ سَاعَةِ السُّوءِ، وَمِنْ صَاحِبِ السُّوءِ، وَمِنْ جَارِ السُّوءِ فِي دَارِ الْمُقَامَةِ))

[Allahummə inni əuzu bikə min yəumis-sui və min leylətis-sui və min sətis-sui və min sahibis-sui və min cəris-sui fi dəril-muqaməti.]

“Allahum, pis gündən, pis gecədən, pis vaxtdan, pis yoldaşdan və yaşadığım yerdəki pis qonşudan Sənə sığınırım!”³

((اللَّهُمَّ فَكِّهِنِي فِي الدِّينِ))

[Allahummə fəqqihni fid-din.]

“Allahum! Məni dində bilikli et!”^{4/5}

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَشْرَكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا أَعْلَمُ))

¹ Əhməd, 4/63.

² Səhih ən-Nəsai, 3/1111.

³ Səhihul-Cami, 1/411.

⁴ Buna Peyğəmbərin ﷺ etdiyi dua dələlət edir.

⁵ əl-Buxari, 143.

laşdığına dələlət etmir. Əgər burada məqsəd onların sayını məhdudlaşdırmaq olsaydı, Peyğəmbər ﷺ öz hədisini bu cür ifadə edərdi: “Allahın adlarının sayı doxsan doqquzdur, kim onları sadalasa Cənnətə daxil olar” və yaxud buna oxşar bir şəkildə ifadə edərdi. Deməli, hədisdən belə mənə çıxır ki, bu elə bir ədəddir ki, kim Allahın adlarını bu sayda çəksə, Cənnətə daxil olar. Buna əsaslanaraq demək olar ki, Peyğəmbərin ﷺ işlətdiyi “...kim Allahın adlarından bu sayda sadalasa, Cənnətə daxil olar.” cümləsi müstəqil cümlə olmayıb, özündən əvvəlki cümləni tamamlayan bir cümlədir. Əslində, bu sözü yalnız “...kim Allahın adlarından bu sayda sadalasa...” mübtədə budaq cümləsinə aid etmək lazımdır. Bu ona bənzəyir ki, deyəsən: “Məndə sədəqə üçün ayırdığım yüz dirhəm pul var.” Bu o demək deyil ki, səndə sədəqə üçün ayırmadığın başqa pullar ola bilməz. Bu adların dəqiq sayı haqqında Peyğəmbərdən ﷺ bizə heç bir hədis gəlib çıxmayıb. Bu haqda rəvayət olunmuş hədis də zəif hədisdir. Həmin hədisi Tirmizi rəvayət etmişdir.

Duanın fəziləti.

Qurani Kərimdə Uca Allah buyurur: “Rəbbiniz dedi: “Mənə dua edin, Mən də sizə cavab verim. Həqiqətən, Mənə ibadət etməyə təkəbbür göstərənlər Cəhənnəmə zəlil olaraq girəcəklər”¹

¹ Gəfir, 60.

“Qullarım səndən Mənim barəmdə soruşsalar, Mən *onlara* yaxınam, Mənə yalvaranın duasını yalvardığı vaxt qəbul edərəm. Qoy onlar da Mənim çağırışımı qəbul edib Mənə iman gətirsinlər ki, doğru yola yönələ bilsinlər.”¹

Nomən ﷺ rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Dua ibadətdir.”²

Salman Fərisi ﷺ rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Sizin Rəbbiniz həyalıdır və kərəm Sahibidir, əllərini Ona tərəf qaldırıb dua edən qulun əllərini boş qaytarmağa utanır.”³

Duanın ədəbləri və qəbul olunmasının səbəbləri.

1. İxlas ilə Allah üçün dua etmək;
2. Duanı Allaha həmd edib Peyğəmbərə ﷺ salavat gətirməklə başlamaq və bitirmək;
3. Duanın qəbul olunmasına ümid etmək;
4. Dua etdikdə tələsməmək;
5. Dua zamanı fikri yayındırmamaq;
6. Çətinlikdə də, firavanlıqda da dua etmək;
7. Yalnız tək Allahdan istəmək;
8. Alçaq səslə dua etmək;
9. Günah etiraf etmək və onun bağışlanmasını diləmək, neməti etiraf etmək və ona görə Allaha şükür etmək;

¹ əl-Bəqərə, 186.

² Səhih hədislər silsiləsi, 6/326.

³ Əbu Davud, 1485-ci hədis.

istəyir və sığındığı şəxslərdən Sənə sığınırım. Allahım, Cənnəti və ona yaxınlaşdıran hər bir söz və əməli Səndən istəyir, Cəhənnəmdən və ona yaxınlaşdıran hər bir söz və əməldən Sənə sığınırım. Səndən mənim üçün yazdığın hər bir hökmün xeyirli olmasını istəyirəm.”¹

((اللَّهُمَّ احْفَظْنِي بِالْإِسْلَامِ قَائِمًا وَاحْفَظْنِي بِالْإِسْلَامِ قَاعِدًا وَاحْفَظْنِي بِالْإِسْلَامِ رَاقِدًا وَلَا تُنْشِئْ بِي عَدُوًّا وَلَا حَاسِدًا اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ كُلِّ خَيْرٍ خَزَائِنُهُ بِيَدِكَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ كُلِّ شَرٍّ خَزَائِنُهُ بِيَدِكَ))

[Allahummə-hfəzni bil-islami qaimən vəhfəzni bil-islami qaidən vəhfəzni bil-islami raqidən və lə tuşmit bi aduvvan və lə hasidən. Allahummə inni əs-əlukə min kulli xeyrin xazainuhu biyədikə və əuzu bikə min kulli şərrin xazainuhu biyədikə]

“Allahım, məni həm ayaq üstə olduğum zaman, həm oturduğum, həm də uzandığım vəziyyətdə İslam dini ilə mühafizə et. Düşməni və paxılı mənə qarşı sevindirmə. Allahım, xəzinəsi Sənin Əlində olan xeyri Səndən istəyir və xəzinəsi Sənin əlində olan şərdən Sənə sığınırım!”²

((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَوَسِّعْ لِي فِي دَارِي وَبَارِكْ لِي فِيمَا رَزَقْتَنِي))

[Allahummə-ğfir li zənbi və vassi' li fi dəri və bərik li fima rəzaqtəni.]

¹ Səhih ibn Macə, 2/327.

² əl-Hakim. Səhih hədislər silsiləsi, 1540.

vəl canımı almağın Səndən istəyirəm. Sənin məhəbbətini və Səni sevənin məhəbbətini qazanmağımı, Sənin məhəbbətinə yaxınlaşdıracaq hər bir əməli sevməyimi Səndən istəyirəm.”¹

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنَ الْخَيْرِ كُلِّهِ عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ مَا عَلِمْتُ مِنْهُ وَمَا لَمْ أَعْلَمْ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الشَّرِّ كُلِّهِ عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ مَا عَلِمْتُ مِنْهُ وَمَا لَمْ أَعْلَمْ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ مَا سَأَلَكَ عَبْدُكَ وَنَبِيُّكَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا عَادَ بِهِ عَبْدُكَ وَنَبِيُّكَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ أَوْ عَمَلٍ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ أَوْ عَمَلٍ وَأَسْأَلُكَ أَنْ تَجْعَلَ كُلَّ قَضَاءٍ قَضَيْتَهُ لِي خَيْرًا))

[Allahummə inni əs-əlukə minəl-xeyri kullihi acilihi və əcilihi mə alimtu minhu və mə ləm ə'ləm və əuzu bikə minəş-şərri kullihi acilihi və əcilihi mə alimtu minhu və mə ləm ə'ləm. Allahummə inni əs-əlukə min xeyri mə sə-ələkə abdukə və nəbiyyukə və əuzu bikə min şərri mə azə bihi abdukə və nəbiyyukə. Allahummə inni əs-əlukəl-cənnətə və mə qarrəbə ileyhə min qaulin əu əməl və əuzu bikə minən-nari və mə qarrəbə ileyhə min qaulin əu əməl və əs-əlukə ən təc'alə kullə qadain qadaytəhu li xeyran.]

“Allahım, bildiyim və bilmədiyim, tez və gec olan bütün xeyirləri Səndən diləyir, bildiyim və bilmədiyim, tez və gec olan bütün şər əməllərdən də Sənə sığınırım. Allahım, qulun və peyğəmbərinin (Muhəmmədin ﷺ) Səndən istədiklərini Səndən

10. Rəğbət və qorxu ilə dua etmək;
11. Duanı üç dəfə təkrar etmək;
12. Qibləyə tərəf yönəlmək;
13. Əlləri qaldırmaq;
14. Dəstəmazlı olmaq (mümkündürsə);
15. Dua edənin yediyi, içdiyiyi və geydiyiyi halal olmalıdır;
16. Qohumluq əlaqələrini kəsmək və ya hər hansı bir günah etmək üçün dua etməmək ;
17. Günahlardan uzaq olmaq.

Duanın qəbul olan vaxtları və yerləri.

1. Qədr gecəsi;
2. Gecənin axır üçdə biri;
3. Fərz namazlarından sonra;
4. Azan ilə iqamə arasında;
5. Yağış yağdığı zaman;
6. Cümə günü;
7. Zəm-zəm suyunu içdikdə;
8. Səcdəyə qapıldıqda;
9. Təşəhhüddən sonra və salamdan əvvəl;
10. Ərəfat günü;
11. Elm məclisində;
12. Müsibət gəldikdə;
13. Zülmə məruz qaldıqda;
14. Səfərdə olduqda;
15. Valideynin övladı və övladın valideyni üçün etdiyiyi dua;

¹ Əhməd, 5/243.

16. İftara qədər;
17. İftar zamanı;
18. Ehtiyac üzündən;
19. Ədalətli imamın duası;
20. Kəbənin içərisində;
21. Səfa və Mərvə təpələrinin üstündə;
22. Kiçik cəmərəyə daş atdıqdan sonra;
23. Orta cəmərəyə daş atdıqdan sonra.

Ey möminlər, Rəbbinizi unutmayın! Həqiqi möminlər hər zaman özlərinin Rəbbini yad edirlər. Uca Allah buyurur: “O kəslər ki, ayaq üstə olanda da, oturanda da, uzananda da Allahu yad edir, göylərin və yerin yaradılması haqqında düşünür və deyirlər: “Ey Rəbbimiz! Sən bunları əbəs yerə xəlj etməmişən. Sən pak və müqəddəsən. Bizə Odun əzabından qoru!”¹

Qurani-Kərimdən seçilmiş dualar.

﴿رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّرَفِقْرًا لَّرَفِقْرًا وَرَحْمَتَا لَكُنُونَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

[Rəbbənə zaləmnə ənfusənə və in ləm təğfir lənə və tərhmənnə lənəkunənnə minəl xasirin.]

“Ey Rəbbimiz! Biz özümüzə zülm etdik. Əgər bizi bağışlamasan və bizə rəhm etməsən, əlbəttə, ziyana uğrayanlardan olarıq.”²

¹ Ali-İmran, 191.

² əl-Əraf, 23.

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ مُنْكَرَاتِ الْأَخْلَاقِ وَالْأَعْمَالِ وَالْأَهْوَاءِ))

[Allahummə inni əuzu bikə min munkəratil-əx-laqi vəl-ə'mali vəl-əhvai.]

“Allahım! Pis əxlaqdan, yaramaz əməllərdən və fikirlərdən Sənə sığınırım!”¹

((اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفْوٌ كَرِيمٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي))

[Allahummə innəkə afuvvun kərimun tuhib-bul-afva fə'fu anni.]

“Allahım, Sən Bağışlayansən, Səxavətlişən, bağışlamağı sevirşən, məni bağışla!”²

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَتَرْكَ الْمُنْكَرَاتِ وَحُبَّ الْمَسَاكِينِ وَأَنْ تَغْفِرَ لِي وَتَرْحَمَنِي وَإِذَا أَرَدْتَ فِتْنَةَ قَوْمٍ فَتَوَفَّنِي غَيْرَ مَفْتُونٍ وَأَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ وَحُبَّ عَمَلٍ يُقَرِّبُنِي إِلَى حُبِّكَ))

[Allahummə inni əs-əlukə filəl-xayrat və tərəkəl-munkəratı və hubbəl-məsakin və ən təğfira li və tərhməni və izə əradtə fitnətə qaumin fətəvaffəni ğeyra məftunin və əs-əlukə hubbəkə və hubbə mən yuhibbukə və hubbə əməlin yuqarribunı ilə hubbikə.]

“Allahım, xeyirxahlıq etməyi, pis əməllərdən çəkinməyi, miskinləri sevməyi, məni bağışlamağını, mənə rəhm etməyini və hər hansı qövmə bəla göndərmək istədikdə bəla mənə toxunmazdan əv-

¹ Səhih ət-Tirmizi, 3/184.

² Səhih ət-Tirmizi, 3/184.

((اللَّهُمَّ مُصْرَفَ الْقُلُوبِ صِرْفَ قُلُوبِنَا عَلَيَّ طَاعَتِكَ))

[Allahummə musarrifəl-qulubi sarrif qulubənə alə təatikə.]

“Qəlbləri çevirən Allahım! Qəblərimizi Sənin itaətinə yönəlt.”²

((يَا مُغْلَبَ الْقُلُوبِ تَبَّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ))

[Ya muqallibəl-qulub səbbit qalbi alə diyunik.]

“Ey qəlbləri döndərən! Qəlbimi dinin üzərində sabit et!”³

((اللَّهُمَّ أَحْسِنْ عَاقِبَتَنَا فِي الْأُمُورِ كُلِّهَا وَأَجِرْنَا مِنْ حَزْرِي الدُّنْيَا وَعَذَابِ

الْآخِرَةِ))

[Allahummə əhsin aqibətənə fil-umuri kullihə və əcirnə min xizyid-dunyə və əzabil-axirəti.]

“Allahım! Bütün işlərdə aqibətimizi yaxşılaşdır, rüsvayçılıqdan və axirət əzabından bizi qoru!”⁴

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُنُونِ وَالْجُدَامِ وَالْبَرَصِ وَسَيِّئِ الْأَسْقَامِ))

[Allahummə inni əuzu bikə minəl-cununi vəl-cuzami vəl-bərası və min seyyiil-əsqam.]

“Allahım, divanəlikdən, cüzamdan, albinosluqdan və pis xəstəliklərdən Sənə sığınırım.”⁵

¹ Müslim, 6833.

² Müslim, 6692.

³ Səhih ət-Tirmizi, 3/180.

⁴ Əhməd, 4/181.

⁵ Səhih ən-Nəsai, 3/1116.

﴿ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴾

[Rabbi inni əuzu bikə ən əsələkə mə leysə li bihi elmun və illə təğfir li və tərhamni əkun minəl-xasirin.]

“Ey Rəbbim! Bilmədiyim bir şeyi Səndən istəməkdən Sənə sığınırım. Əgər məni bağışlamasan, mə-nə rəhm etməsən, ziyana uğrayanlardan olaram.”¹

﴿ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا نَبَارًا ﴾

[Rabbi-ğfirli və livalideyyə və limən dəxələ beytiyə muminən və lilmumininə vəlmuminət və lə təzidiz-zaliminə illə təbara.]

“Ey Rəbbim! Məni, valideynlərimi, evimə mö-min kimi daxil olanları və *bütün* mömin kişi və qadınları bağışla! Zülmkarların isə ancaq həlakını artır.”²

﴿ رَبَّنَا قَبَلْنَا مِنْكَ إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴾

[Rabbənə təqabbəl minnə, innəkə əntəs-səmi-yul-alim.]

“Ey Rəbbimiz! *Bunu* bizdən qəbul et! Həqiqətən, Sən Eşidənsən, Bilənsən!”³

¹ Hud, 47.

² Nuh, 28.

³ əl-Bəqərə , 127.

﴿رَبِّ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾

[Və tub aleyinə, innəkə əntə-t-təvvabu-r-rahim.]

“Bizim tövbələrimizi qəbul et! Həqiqətən, Sən tövbələri qəbul edənsən, Rəhmlisən!”¹

﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءً﴾

[Rabbi-c-alni muqiymə-s-saləti və min zurriyətə. Rabbənə və təqabbəl duai.]

“Ey Rəbbim! Məni də, nəslimdən olanları da namaz qılan et! Ey Rəbbimiz! Duamı qəbul elə!”²

﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ﴾

[Rabbənə-ğ-firli və livalideyyə və lil-mumininə yəumə yəqumul-hisəb.]

“Ey Rəbbimiz! Haqq-hesab günü məni, valideynlərimi və möminləri bağışla!”³

﴿رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ﴾ (A8)
﴿وَجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ﴾ (A8)
﴿وَجْعَلْنِي مِنَ الرَّافِعِينَ﴾ (A8)

[Rabbi həb li hukmən və əlhiqni bis-salihin vəcəl li lisənə sidqin filaxirin vəc-alni min varəsəti cənnətin-nəim.]

“Ey Rəbbim! Mənə hikmət ver və məni əməli-salehlərə qovuşdur! Sonra gələnlər arasında *həmi-*

¹ əl-Bəqərə, 128.

² İbrahim, 40.

³ İbrahim, 41.

qalbin lə yəxşə və min nəfsin lə təşbəu və min dəvətin lə yustəcəbu ləhə.]

“Allahım, acizlikdən, tənbellikdən, qorxaqlıqdan, paxıllıqdan, qocalıqdan və qəbir əzabından Sənə sığınırım! Allahım, nəfsimi təqvalı et və onu təmizə çıxart, Sən təmizə çıxaranların ən xeyirlisisən. Sən nəfsimin qəyyumu və hamisisən! Allahım, fayda verməyən elmdən, Səndən qorxmayan qəlbədən, doymayan nəfsdən və qəbul olmayan duadan Sənə sığınırım!”¹

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ وَتَحَوُّلِ عَافِيَتِكَ وَفُجَاءَةِ نِقْمَتِكَ وَجَمِيعِ سَخَطِكَ﴾

[Allahummə inni əuzu bikə min zəvali nimətikə və təhəvvuli afiyətikə və fucaəti niqmətikə və cəmiyi səxətikə.]

“Allahım, mənə verdiyin nemətin tükənməsindən, verdiyin uğurun dəyişməsindən, qəfil qisas almağundan və bütün qəzəbindən Sənə sığınırım!”²

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا عَمِلْتُ وَمِنْ شَرِّ مَا لَمْ أَعْمَلْ﴾

[Allahummə ini əuzu bikə min şərri mə amiltu və min şərri mə ləm ə'məl.]

“Allahım, etdiyim və etmədiyim əməllərin şərindən Sənə sığınırım!”¹

¹ Muslim, 6844.

² Müslim, 6879.

[Allahummə əslih li diniyə-ləzi huva ismətu əmri və əslih li dünyayəl-ləti fiyhə məaşi və əslih li axirətiyə-ləti fiyhə məadi vəc'alil-həyatə ziyadə-tən li fi kulli xeyr, vəc'alil-məutə rahətən li min kulli şərr.]

“Allahum! İsmətli olan dinimi, yaşadığım dünyamı və qayıdacaq axirətimi islah et! Xeyirli işlər üçün ömrümü artır, ölümümü isə şər əməllərdən qurtarmaq üçün rahatlıq vasitəsi et!”¹

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَىٰ وَالتَّقَىٰ وَالْعَفَاةَ وَالْغِنَى))

[Allahummə inni əs-əlukəl-hudə vət-tuqa vəl-afəfə vəl-ğinə.]

“Allahum, hidayəti, Allah qorxusunu, iffətli və qənaətkar olmağı Səndən diləyirəm.”²

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْجُبْنِ وَالْبَخْلِ وَالْهَرَمِ وَعَدَابِ الْقَبْرِ اللَّهُمَّ اتَّ نَفْسِي تَقْوَاهَا وَرَكَّهَا أَنْتَ خَيْرٌ مِنْ زَكَّاهَا أَنْتَ وَلِيهَا وَمَوْلَاهَا اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ وَمِنْ قَلْبٍ لَا يَحْشَعُ وَمِنْ نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ وَمِنْ دَعْوَةٍ لَا يُسْتَجَابُ لَهَا))

[Allahummə inni əuzu bikə minəl-aczi vəl-kə-səli vəl-cubni vəl-buxli vəl-hərami və əzabil-qəbri. Allahummə ati nəfsiy təqvahə və zəkkihə əntə xay-ru mən zəkkahə əntə vəliyyuhə və məulahə. Alla-hummə inni əuzu bikə min ilmin lə yənfə və min

¹ Muslim, 6841.

² Müslim, 6842.

şə yad edilim deyə mənə yaxşı ad qismət elə! Məni Nəim bağının varislərindən et!”¹

﴿ رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴾

[Rabbi həb li minəs-salihin.]

“Ey Rəbbim! Mənə əməlisalehlərdən olan *övlad* bəxş et!”²

﴿ رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنبَأْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴾

[Rabbənə aleykə təvəkkəlnə və ileykə ənəbnə və ileykəl-masir.]

“Ey Rəbbimiz! Biz yalnız Sənə təvəkkül edirik və yalnız Sənə üz tuturuq. Dönüş də yalnız Sənədir.”³

﴿ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَآغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴾

[Rabbənə lə təc'alnə fitnətən lil-ləzinə kəfəru vəğfir lənə rabbənə. İnnəkə əntəl-azizul-həkim.]

“Ey Rəbbimiz! Bizi kafirlər üçün sınaq etmə. Ey Rəbbimiz, bizi bağışla. Həqiqətən, Sən Qüdrətli-sən, Müdriksən!”⁴

﴿ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ

وَأُدْخِلَنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴾

¹ əş-Suəra, 83-85.

² əs-Səffat, 100.

³ əl-Mumtəhinə, 4.

⁴ əl-Mumtəhinə, 5.

[Rabbi əvzini ən əşkura nimətəkəl-ləti ənamtə aleyyə və alə valideyyə və ən əmələ salihən tərdah və ədxilni birahmətikə fi ibadikəs-salihin.]

“Ey Rəbbim! Mənə həm mənim özümə, həm də valideynlərimə əta etdiyən nemətə şükür etmək üçün, Sənin razı qalacağı yaxşı əməli etmək üçün ilham ver və məni Öz mərhəmətinlə əməlisaleh qullarına qovuşdur!”¹

﴿رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ﴾

[Rabbi həb li min lədunkə zurriyyətən tayyibə, innəkə səmiud-dua.]

“Ey Rəbbim! Öz tərəfindən mənə pak bir nəsil bəxş et! Şübhəsiz ki, Sən duaları eşidənsən!”²

﴿رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ﴾

[Rabbi lə təzərni fərdən və əntə xayrul-varisin.]

“Ey Rəbbim! Məni tənha buraxma. Sən varislərin ən yaxşısısan!”³

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾

[Lə iləhə illə əntə subhanəkə inni kuntu minəz-zalimin.]

“Səndən başqa *ibadətə layiq olan* heç bir məbud yoxdur! Sən paksan, müqəddəssən! Mən isə, həqiqətən, zalımlardan olmuşam!”⁴

¹ ən-Nəml, 19.

² Ali-İmran, 38.

³ əl-Ənbiya, 89.

⁴ əl-Ənbiya, 87.

“Allahım! Yeddi qat səmanın Rəbbi, böyük Ərşin Rəbbi, bizim Rəbbimiz və hər bir şeyin Rəbbi! Toxumu və çəyirdəyi cüərdib çatladan, Tövrətə, İncilə və Fırqanı nazil edən! Kəkilindən tutduğun (idarə etdiyən) hər bir şeyin şərindən Sənə sığınram. Allahım! Sən Əvvəlsən, Səndən əvvəl heç nə yoxdur. Sən Axırsən, Səndən sonra heç nə yoxdur. Sən Zahirənsən, Səndən üstə heç nə yoxdur. Sən Batinsən, Səndən iç üzdə heç nə yoxdur! Borcumuzu ödə, bizi yoxsulluqdan qurtar!”¹

((اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا وَفِي لِسَانِي نُورًا وَاجْعَلْ فِي سَمْعِي نُورًا وَاجْعَلْ فِي بَصَرِي نُورًا وَاجْعَلْ مِنْ خَلْقِي نُورًا وَمِنْ أَمَامِي نُورًا وَاجْعَلْ مِنْ فَوْقِي نُورًا وَمِنْ تَحْتِي نُورًا. اللَّهُمَّ اعْطِنِي نُورًا))

[Allahummə'al fi qəlbi nuran və fi lisəni nuran vəc'al fi səm'i nuran vəc'al fi basari nuran vəc'al min xəli nuran və min əməmi nuran vəc'al min fovqi nuran və min təhti nuran. Allahummə ə'tini nuran.]

“Allahım! Qəlbimə və dilimə nur saç! Qulağıma nur saç, gözümə nur saç, arxama və önümə nur saç! Başımın üstündən və ayağımın altından nur saç! Allahım mənə nur bəxş et!”²

((اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لِي دِينِي الَّذِي هُوَ عِصْمَةُ أَمْرِي وَأَصْلِحْ لِي دُنْيَايَ الَّتِي فِيهَا مَعَاشِي وَأَصْلِحْ لِي آخِرَتِي الَّتِي فِيهَا مَعَادِي وَاجْعَلِ الْحَيَاةَ زِيَادَةً لِي فِي كُلِّ خَيْرٍ وَاجْعَلِ الْمَوْتَ رَاحَةً لِي مِنْ كُلِّ شَرٍّ))

¹ Müslim, 6827.

² Müslim, 1796.

səmtu. Allahummə inni əuzu bi izzətikə, lə ilahə illə əntə, ən tudilləni, əntəl-həyyulləzi lə yəmut, vəl-cinnu vəl-insu yəmutun.]

“Allahım! Sənə təslim oldum, Sənə iman gətirdim, Sənə təvəkkül etdim, tövbə edib Sənə döndüm, Sənin uğrunda mübarizə apardım. Ey Özündən başqa heç bir məbud olmayan Allahım, azgınlığa düşməkdən Sənin izzətinə sığınırım! Sən Ölməzsən, və əbədi yaşayasan, halbuki cinlər və insanlar ölürlər.”¹

((اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ، وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى، وَمُنزِلَ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ، وَالْفُرْقَانِ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ. اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ، اقْضِ عَنَّا الدَّيْنَ وَأَغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ))

[Allahummə, rabbəs-səməvatis-səb'i və rabbəl-arşil-azim. Rabbənə və rabbə kulli şeyin, faliqal-həbbi və n-nəva, munzilət-təuratı vəl-incili vəl-furqan. Əuzu bikə min şərri kulli şeyin əntə axizun binasiyətihi. Allahummə, əntəl-əvvəlu fəleysə qabləkə şeyun, və əntəl-axiru fəleysə bə'dəkə şeyun, və əntəz-zahiru fəleysə fəuqakə şeyun, və əntəl-batinu fəleysə dunəkə şeyun, iqdi annəd-deynə və əğninə minəl-fəqri.]

¹ Müslim, 6837.

﴿ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٥٩﴾ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٦٠﴾ وَأَخْلِلْ عِقْدِيَ مِنَ لِسَانِي ﴿٧٧﴾ بِفَقْهٍ وَأَقُولِي ﴿٧٨﴾ ﴾

[Rabbi-ş-rah li sadri və yəssir li əmri vəh-lul uqdətən min lisəni yəfqahu qauli.]

“Ey Rəbbim! Köksümü açıb genişlət! İşimi yüngülləşdir! Dilimdəki düyünü aç ki, sözümü anlasınlar!”¹

﴿ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي ﴾

[Rabbi inni zaləmtu nəfsi fəğfir li.]

“Ey Rəbbim! Mən özüm-özümə zülm etdim. Məni bağışla!”²

﴿ رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا آزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُمْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴾

[Rabbənə amənnə bimə ənzəltə vət-təbənər-rasulə fəktubnə məaşş-şahidin.]

“Ey Rəbbimiz! Biz sənin nazil etdiyinə iman gətirdik və göndərdiyin elçinin ardınca getdik. Bizi də şahidlərlə bir yerdə yaz!”³

﴿ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٥﴾ وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَلْحَادٍ مِّنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴾

[Rabbənə lə təc'alnə fitnətən lilqaumiz-zalimin və nəccinə birahmətikə minəl-qaumil-kafirin.]

“Ey Rəbbimiz! Bizi zalım qövmin əlində sınağa çəkmə! Və bizi Öz mərhəmətinlə kafir qövmin əlindən qurtar!”⁴

¹ Ta ha, 25-28.

² əl-Qasəs, 16.

³ Ali-İmran, 53.

⁴ Yunus, 85-86.

﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثِقَاتِ أقدامَنَا وَعَلَى الْقَوَامِ الْكَافِرِينَ﴾

[Rabbənə-ğfir lənə zunubənə və israfənə fi əmrinə və səbbit əqdamənə vənsurnə aləl-qaumil-kəfirin.]

“Ey Rəbbimiz! Günahlarımızı və əməllərimizdə həddi aşmağımızı bizə bağışla; qədəmlərimizi sabit et və kafir qövmə qələbə çalmaqda bizə yardım et!”¹

﴿رَبَّنَا إِنَّا مِن لَّدُنكَ رَحِمَةٌ وَهِيَ لَنَا مِن أَمْرِنَا رَشَدًا﴾

[Rabbənə atinə min ləduknə rahmətən və həyyəi lənə min əmrinə rəşədə.]

“Ey Rəbbimiz! Bizə Öz tərəfindən mərhəmət bəxş et və işimizdə bizə düz yol göstər!”²

﴿رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾

[Rabbi zidni ilmən.]

“Ey Rəbbim! Elmimi artır!”³

﴿رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ ﴿٧﴾ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴿٨﴾﴾

[Rabbi əuzu bikə min həməzatis-şəyatın və əuzu bikə rabbi ən yəhdurun.]

“Ey Rəbbim! Şeytanların vəsvəsələrindən Sənə sığınırım! Onların mənə yaxınlaşmalarından Sənə sığınırım, ey Rəbbim!”⁴

¹ Ali-İmran, 147.

² əl-Kəhf, 10.

³ Ta ha, 114.

⁴ əl-Muminun, 97-98.

“Ey Rəbbim, mənim günahımı, bilmədiklərimi, bütün işlərimdə israfə yol verməyimi və məndən daha yaxşı bildiyin şeyləri bağışla. Allahım, mənim zarafatla və ya ciddi olaraq, səhvən və ya bilərəkdən etdiyim xətalarımı bağışla! Bunların hamısının məndə olması mümkündür. Allahım, mənim əvvəl etdiyim, sonra edəcəyim, gizlin saxladığım və üzə çıxardığım (pis əməllərimi) bağışla! Əvvələ çəkən də Sənsən, təxirə salan da Sənsən və Sən hər şeyə qadirsən.”¹

((اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاعْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ، وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ))

[Allahummə inni zaləmtu nəfsi zulmən kəsiran və lə yəğfiruz-zunubə illə ənt, fəğfir li məğfirətən min indikə vərhəmni, innəkə əntəl-ğafurur-rəhim.]

“Allahım! Mən özümə çoxlu zülm etmişəm. Günahları yalnız Sən bağışlayırsan. Özün günahımdan keçməklə məni bağışla və mənə rəhm et. Həqiqətən, Sən Bağışlayansan, Rəhmlisən!”²

((اللَّهُمَّ لَكَ أَسَلَمْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْكَ أُنْتُتُ وَبِكَ خَاصَمْتُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِعِزَّتِكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَنْ تُضِلَّنِي أَنْتَ الْحَيُّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَالْحَيُّ وَالْإِنْسُ يَمُوتُونَ))

[Allahummə ləkə əsləmtu, və bikə aməntu, və aleykə təvəkkəltu, və ileykə ənəbtu, və bikə xa-

¹ əl-Buxari, 6399.

² əl-Buxari, 834.

“Allahum, bəlanın məşəqqətindən, bədbəxt olmaqdan, pis taledən və düşmənlərin bədxahlığından Sənə sığınırım!”¹

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أُرْدَالِ الْعُمَرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ))

[Allahummə inni əuzu bikə minəl-buxli və əuzu bikə minəl-cubni və əuzu bikə ən uraddə ilə ərzəlil-umuri və əuzu bikə min fitnətid-dunya və əuzu bikə min əzabil-qəbr.]

“Allahum, xəsislikdən Sənə sığınırım, qorxaqlıqdan Sənə sığınırım, qocalığın ən düşkün çağına çatmaqdan Sənə sığınırım, dünyanın fitnəsindən Sənə sığınırım, qəbir əzabından Sənə sığınırım!”²

((رَبِّ اغْفِرْ لِي خَطِيئَتِي وَجَهْلِي وَإِسْرَافِي فِي أَمْرِي كُلِّهِ وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي هَزْلِي وَجَدِّي وَخَطَايَ وَعَمْدِي وَكُلَّ ذَلِكَ عِنْدِي اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ أَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ وَأَنْتَ عَلَيَّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ))

[Rabbiğ-firli xətiəti və cəhli və israfi fi əmri kul-lihi və mə əntə ələmu bihi minni. Allahumməğ-firli həzli və ciddi və xətaya və əmdi və kullu zalikə indi. Allahumməğ-firli mə qaddəmtu və mə əx-xərtu və mə əsrərtu və mə ələntu, əntəl-muqəddimu və əntəl-muəxxiru və əntə alə kulli şeyin qədir.]

﴿ رَبِّ اغْفِرْ وَأَرْحَمَ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴾

[Rabbiğfir vərham və əntə xeyrur-rahimin.]

“Ey Rəbbim, bağışla və rəhm et! Sən rəhm edənlərin ən yaxşısısan!”¹

﴿ رَبَّنَا أَنْتَ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقَدْ آذَابَ النَّارَ ﴾

[Rabbənə ətinə fid-dunyə həsənətən və fil axirəti həsənətən və qinə əzəbən-nər.]

“Ey Rəbbimiz! Bizə həm *bu* dünyada, həm də axirətdə gözəl nemətlər ver və bizi Od əzabından qoru!”²

﴿ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴾

[Səminə və ətanə ğufranəkə rabbənə və ileykəlməsir.]

“Eşitdik və itaət etdik! Ey Rəbbimiz! Səndən bağışlanma diləyirik, dönüş də yalnız Sənədir!”³

﴿ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴾

[Rabbənə lə tuəxiznə in nəsiynə əu əxtanə, rabbənə və lə təhmil ələynə isran kəmə haməltəhu ələləzinə min qəblinə, rabbənə və lə tuhəmmilnə mə

¹ əl-Buxari, 6347.

² əl-Buxari, 6365.

¹ əl-Muminun, 118.

² əl-Bəqərə, 201.

³ əl-Bəqərə, 285.

lə taqətə lənə bihi, vafu annə vəğfir lənə vərhəm-nə, əntə məulənə fənsurnə aləl-qaumil-kəfirin.]

“Ey Rəbbimiz, unutsaq və ya xəta etsək bizi cəzalandırma! Ey Rəbbimiz, bizdən əvvəlkilərə yüklədiyini kimi, bizə də ağır yük yükləmə! Ey Rəbbimiz, gücümüz çatmayan şeyi daşımağa bizi vadar etmə! Bizi əfv et, bizi bağışla və bizə rəhm et! Sən bizim Himayədarımızsan! Kafirləri məğlub etməkdə bizə yardım et!”¹

﴿رَبَّنَا لَا تُؤْخِذْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ﴾

[Rəbbənə lə tuziğ qulubənə bədə iz hədəytənə və həb lənə min-ləduknə rahmətən innəkə əntəl-vəhhab.]

“Ey Rəbbimiz! Bizi hidayət yoluna yönəldikdən sonra qəlbimizi sapdırma və bizə Öz tərəfindən mərhəmət bəxş et. Həqiqətən, Sən Bəxşədən-sən.”²

﴿رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَانَكَ قَوْلًا عِدَابٍ لِنَارٍ ﴿١٣١﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ مِنْ تَدخِيلِ النَّارِ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ، وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿١٣٢﴾ رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١٣٣﴾ رَبَّنَا وَءَايَاتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْوَعْدَ ﴿١٣٤﴾﴾

[Rəbbənə mə xələqtə həzə batilən subhanəkə fəqinə azəbən-nər. Rəbbənə innəkə mən tudxilin-

¹ əl-Bəqərə, 286.

² Ali-İmran, 8.

“Allahum, Cəhənnəm fitnəsindən, Cəhənnəm əzabından, qəbir fitnəsindən, qəbir əzabından, var-dövlət fitnəsinin şərindən və yoxsulluğun fitnəsinin şərindən Sənə sığınırım. Allahım, Məsihid-dəccalın fitnəsinin şərindən Sənə sığınırım. Allahım, mənim qəlbimi qar və dolu suyu ilə yu, ağ paltarını kirdən təmizlədiyini kimi qəlbimi də günahlardan təmizlə, məğriblə məşriqin arasını uzaqlaşdırdığın kimi məni də günahlarımdan uzaqlaşdır. Allahım, tənbellikdən, günahdan və boredən Sənə sığınırım.”¹

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْجُبْنِ وَالْبَخْلِ وَالْهَرَمِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ﴾

[Allahunmmə inni əuzu bikə minəl-aczi vəl-kə-səli vəl-cubni vəl-buxli vəl-hərami və əuzu bikə min əzabil-qəbri və əuzu bikə min fitnətil-məhyə vəl-məmatı.]

“Allahum! Acizlik, tənbellik, qorxaqlıq, paxıllıq və qocalıqdan sənə sığınırım. Həmçinin qəbir əzabından, ölümün və həyatın fitnəsindən Sənə sığınırım!”²

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ جَهْدِ الْبَلَاءِ وَدَرَكِ الشَّقَاءِ وَسُوءِ الْقَضَاءِ وَشَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ﴾

[Allahummə inni əuzu bikə min cəhdil-bəlai və dərəkiş-şəqai və suil-qadai və şəmatət-il-`dai.]

¹ əl-Buxari, 6377.

² əl-Buxari, 6367.

“Mənə Allah yetər. Ondan başqa *ibadətə layiq olan* məbud yoxdur. Mən Ona təvəkkül etdim. O, böyük Ərşin Rəbbidir!”¹

﴿عَسَىٰ رَيْتَ أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾

[Asə rabbi ən yəhdiyəni səvaəs-səbil.]

“Ola bilsin ki, Rəbbim mənə doğru yolu göstərsin!”²

Səhih hədislərdəki bəzi dualar.

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ النَّارِ وَعَذَابِ النَّارِ وَفِتْنَةِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ وَشَرِّ فِتْنَةِ الْغَنَى وَشَرِّ فِتْنَةِ الْفَقْرِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ اللَّهُمَّ اغْسِلْ قَلْبِي بِمَاءِ التَّلْحِ وَالْبَرْدِ وَنُقِّ قَلْبِي مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثُّوبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ وَبَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَالْمَأْتَمِ وَالْمَعْرَمِ))

[Allahummə, inni əuzu bikə min fitnətin-nari və əzabin-nari və fitnətil qəbri və əzabil-qəbri və şərri fitnətil-ğina və şərri fitnətil-fəqri. Allahummə, inni əuzu bikə min şərri fitnətil-məsihid-dəccal. Allahumməğsil qalbi bimais-səlci vəl-bərədi və nəqqi qalbi minəl-xətaya kəmə nəqqaytəs-sovbəl-əbyədə minəd-dənəsi və baid beyni və beynə xətayaya kəmə baədtə beynəl-məşriqi vəl-məğribi. Allahummə, inni əuzu bikə minəl-kəsəli, vəl-məsəmi, vəl-məğrəmi.]

¹ at-Tovbə, 129.

² əl-Qəsəs, 22.

nəra fəqad əxzəytəhu və ma liz-zaliminə min ənsar. Rəbbənə innənə səminə munədiyən yunədi liliməni ən aminu birabbikum fə amənnə. Rəbbənə fəğfir lənə zunubənə və kəffir annə seyyiainə və təvəffənə məəl-əbrar. Rəbbənə və atinə mə vəədtənə alə rusulikə və lə tuxzinə yəuməl-qiyaməti. İnnəkə lə tuxliful-miyad.]

“Ey Rəbbimiz! Sən bunları əbəs yerə xəlq etməmişən. Sən pak və müqəddəssən. Bizi Odun əzabından qoru! Ey Rəbbimiz! Sən Oda saldığın kəsi rüsvay edərsən. Zalımların köməkçiləri olmaz. Ey Rəbbimiz! Həqiqətən, biz: “Rəbbinizə iman gətirin!” – deyər imana çağıran bir kimsənin çağırışını eşidib iman gətirdik. Ey Rəbbimiz! Günahlarımızı bizə bağışla, təqsirlərimizdən keç və canımızı itaətkarlarla bir yerdə al! Ey Rəbbimiz! Öz elçilərinin vasitəsi ilə bizə vəd etdiklərini ver və Qiyamət günü bizi rüsvay etmə! Şübhəsiz ki, Sən vədindən dönməzsən!”¹

﴿رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿١٥﴾ إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿١٦﴾﴾

[Rəbbənəsriif annə əzabə cəhənnəmə innə əzabəhə kənə ğaramən innəhə səət mustəqarran və muqamə.]

¹ Ali-İmran, 191-194.

“Ey Rəbbimiz! Cəhənnəm əzabını bizdən uzaq elə. Doğrusu, onun əzabı həmişəlikdir. Həqiqətən, ora nə pis məskən, necə də pis iqamətgahdır!”¹

﴿رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا فِرَةً أَعْيُنَ النَّاسِ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا﴾

[Rəbbənə həb lənə min əzvacinə və zurriyyətinə qurratə əayunin vəc-alnə lil-muttəqinə imamə.]

“Ey Rəbbimiz! Bizə gözümüzün aydınlığı olan zövcələr və övladlar bəxş et və bizi müttəqilərə imam et!”²

﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ﴾

[Rəbbənəğ-fir lənə və li ixvāninel-ləzinə səbəqunə bilimən və lə təc'al fi qulubinə gıllən lil-ləzinə amənu. Rəbbənə innəkə raufur-rahim.]

“Ey Rəbbimiz! Bizi və bizdən əvvəl iman gətirmiş qardaşlarımızı bağışla. Bizim qəlbimizdə iman gətirənlərə qarşı nifrət və həsədə yer vermə. Ey Rəbbimiz! Həqiqətən də, Sən Şəfqətlisən, Rəhmlisən!”³

﴿رَبَّنَا أَنْتَ أَعْلَمُ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلِيمٌ بِشَيْءٍ قَدِيرٌ﴾

[Rəbbənə ətmim lənə nuranə vəğfir lənə innəkə alə kulli şeyin qadır.]

¹ əl-Furqan, 65-66.

² əl-Furqan, 74.

³ əl-Həşr, 10.

“Ey Rəbbimiz! Nurumuzu bizim üçün tamamlə və bizi bağışla. Həqiqətən, Sən hər şeyə qadirsən!”¹

﴿رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ﴾

[Rabbic'al həzəl-bələdə əminən vəcnubni və bəniyyə ən nəbudəl-əsnam.]

“Ey Rəbbim! Bu şəhəri əmin-amanlıq *yurdu* et. Məni və oğullarımı bütlərə tapınmaqdan uzaqlaşdır.”²

﴿رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ﴾

[Rabbi inni limə ənzəltə ileyyə min xeyrin fəqir.]

“Ey Rəbbim! Sənin mənə nazil edəcəyin xeyrə ehtiyacım var!”³

﴿رَبِّ أَنْصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ﴾

[Rabbinsurni aləl-qaumil-mufsidin.]

“Ey Rəbbim! Fitnə-fəsad törədən qövmin əleyhinə mənə kömək et!”⁴

﴿حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾

[Həsbiyəllahu lə iləhə illə huva əleyhi təvəkkəltu və huva rabbul-arşil-azım.]

¹ ət-Təhrim, 8.

² İbrahim, 35.

³ əl-Qəsəs, 24.

⁴ əl-Ənkəbut, 30.